

Sygn. akt II Ca 343/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Elżbieta Sobolewska-Hajbert (spr.)

Sędzia SO Patrycja Gruszczyńska-Michurska

Sędzia SR del. Małgorzata Majewska

Protokolant: Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2013r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku K. S. i P. S.

przy udziale Z. S.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Fabrycznej we Wrocławiu

z dnia 2 lipca 2012r.

sygn. akt XIV Ns 261/09

p o s t a n a w i a:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie II w ten sposób, że ustalić, iż wartość lokalu mieszkalnego opisanego w punkcie I wynosi 262600 zł, zmienić je także w punkcie V w ten sposób, że zasądzić od uczestnika postępowania Z. S. na rzecz K. S. kwotę 61624,63 zł (sześćdziesiąt jeden tysięcy sześćset dwadzieścia cztery złote sześćdziesiąt trzy grosze) i na rzecz P. S. kwotę 61624,63 zł (sześćdziesiąt jeden tysięcy sześćset dwadzieścia cztery złote sześćdziesiąt trzy grosze);

II. oddalić apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądzić od uczestnika Z. S. na rzecz K. S. 1800 zł kosztów postępowania apelacyjnego;

IV. zobowiązać uczestnika Z. S. do uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu kwoty 369,25 zł oraz wnioskodawców K. S. i P. S. do uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu kwot po 184,62 zł tytułem kosztów opinii biegłego.

Sygn. akt II Ca 343/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni D. S. i uczestnika postępowania Z. S. wchodzi prawo własności lokalu

mieszkalnego nr (...) położonego we W. przy ul. (...), dla którego prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...), wartość tego lokalu wynosi 274.000 zł, a udziały wnioskodawczyni i uczestnika postępowania w majątku wspólnym są równe i wynoszą po 50 % dla każdego z nich. Sąd Rejonowy przyznał na zasadach wyłączności prawo własności lokalu mieszkalnego uczestnikowi postępowania Z. S. i zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni spłatę w kwocie 130.621 zł, przy czym płatność tę rozłożył na 10 równych miesięcznych rat, każda płatna do 10 dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności każdej raty z tym, że termin płatności pierwszej raty liczy się z upływem miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia. Ponadto Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawczyni i uczestnik postępowania ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Orzeczenie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia Sądu I instancji:

Na skutek prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 28 września 2007 r. orzekającego rozwód z dniem 20 października 2007 r. między wnioskodawczynią a uczestnikiem postępowania ustala wspólność majątkowa.

W czasie trwania małżeństwa uczestnikowi postępowania przydzielona została kwatery stała nr 9 we W. przy ulicy (...), znajdująca się w zarządzie Agencji Mienia Wojskowego we W., przy czym w dniu 30 sierpnia 2002 r. wnioskodawczyni i uczestnik nabyli ze środków wspólnych zajmowany przez nich lokal. Nabycie lokalu nastąpiło przy zastosowaniu 95 % bonifikaty. Na chwilę wydania orzeczenia cena rynkowa lokalu wynosiła

274 400 zł.

W początkowym okresie po zawarciu małżeństwa wnioskodawczyni nie pracowała zawodowo, zajmując się wychowaniem dwojga dzieci i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Później, w okresie od 1987 r. do 2001 r. pracowała w piekarni, a od 2003 r. pozostawała na rencie zdrowotnej.

Po orzeczeniu rozwodu wnioskodawczyni opuściła mieszkanie. Od tego czasu uczestnik postępowania samodzielnie ponosił koszty i opłaty związane z zachowaniem prawa do lokalu, które to koszty w okresie od listopada 2007 r. do lipca 2012 r. wyniosły łącznie 13.158 zł.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy uznał, iż wniosek zasługiwał na uwzględnienie i zważył co następuje:

W pierwszej kolejności Sąd I instancji rozważył, czy przyznane uczestnikowi postępowania, na podstawie imiennego rozkazu, prawo do kwatery stałej, po przekształceniu tego prawa w prawo własności lokalu mieszkalnego, jako nabyte w czasie trwania związku małżeńskiego weszło do majątku wspólnego i odpowiedział na to pytanie twierdząco wskazując, że przy ocenie składnika majątkowego, jakim jest prawo własności lokalu mieszkalnego, należy mieć na uwadze datę przekształcenia prawa do kwatery wojskowej w prawo własności i nabycie tego prawa. Fakt, iż do nabycia prawa doszło w czasie gdy wnioskodawczyni i uczestnik pozostawali w związku małżeńskim, w świetle brzmienia art. 31 § 1 k.r.o., oznacza, że objęte jest ono wspólnością majątkową. W ocenie Sądu Rejonowego nie miała przy tym znaczenia okoliczność, że do nabycia własności lokalu doszło przy zastosowaniu przysługującej uczestnikowi bonifikaty, która spowodowała, że cena nabycia uległa obniżeniu. Sąd wskazał przy tym, że bonifikata stanowi niezbywalne uprawnienie o charakterze administracyjnym do preferencyjnego nabycia określonej rzeczy, nie stanowi zaś odrębnego prawa majątkowego i nie powoduje przesunięcia określonego składnika majątkowego z masy jednego podmiotu do masy innego podmiotu. Z tych też względów nie jest zatem nakładem, o którym mowa w art. 45 § 1 k.r.o. i nie podlega zwrotowi.

Z poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych wynika natomiast, że nakładami podlegającymi zwrotowi są koszty poniesione przez uczestnika postępowania w okresie po rozwiązaniu małżeństwa, a które to koszty miały na celu zachowanie prawa do lokalu mieszkalnego. Suma niezbędnych nakładów osiągnęła kwotę 13.158 zł, stąd też obowiązek zwrotu wyniósł połowę kwoty tj. 6579 zł.

W dalszej kolejności Sąd Rejonowy odniósł się do żądania uczestnika postępowania ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, wskazując, że zasadę stanowi tu domniemanie wynikające z art. 43 k.r.o., a mianowicie, że oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. W ocenie Sądu zebrany materiał dowodowy nie dostarczył podstaw, aby od tej reguły odstąpić, nie zachodzą bowiem w stanie faktycznym niniejszej sprawy dostatecznie ważne powody usprawiedliwiające zróżnicowanie wielkości udziałów w majątku wspólnym. Sąd wskazał przy tym, że co prawda wnioskodawczyni przez okres 16 lat w czasie trwania małżeństwa nie była zatrudniona zawodowo, jednak w tym czasie zajmowała się wychowaniem dzieci, prowadzeniem gospodarstwa domowego i uzupełnianiem swojego wykształcenia, a środki uzyskane z podjętego w późniejszym okresie zatrudnienia, przeznaczyła na utrzymanie rodziny. Stosownie do dyrektywy zawartej w art. 43 § 3 k.r.o., przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, Sąd uwzględnił nakład osobistej pracy wnioskodawczyni przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym.

W oparciu o ustaloną przez biegłego wartość lokalu mieszkalnego na kwotę 274.400 zł i wartość nakładów poniesionych przez uczestnika na majątek wspólny w kwocie 13.158 zł Sąd przyznał prawo do lokalu mieszkalnego uczestnikowi, zasądzając od niego na rzecz wnioskodawczyni kwotę 130.621 zł. Z uwagi na trudną sytuację osobistą i majątkową Z. S. Sąd rozłożył płatność zasądzonej kwoty na raty.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Od powyższego postanowienia apelację wniósł uczestnik postępowania, zaskarżając je w części dotyczącej pkt III oraz V i wnosząc o jego zmianę poprzez ustalenie, że udział wnioskodawczyni w majątku wspólnym wynosi 1/4, a uczestnika 3/4, a także poprzez nieobciążanie uczestnika obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni i uchylenie postanowienia w pkt VI jako zbędnym.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to:

1. art. 45 § 1 k.r.o. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że wartość nakładów uczestnika z majątku odrębnego na majątek wspólny w postaci prawa do wojskowej kwatery stałej w wysokości równej udzielonej bonifikacie przy zakupie mieszkania przez strony nie jest nakładem w rozumieniu wskazanego przepisu;
2. art. 43 k.r.o. poprzez przyjęcie, że nie zachodziły przesłanki w nim wymienione do ustalenia nierównych udziałów stron w majątku wspólnym;

Jednocześnie uczestnik zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny zaistniałych w sprawie dowodów.

Ponadto zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego mającą istotny wpływ na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, polegającą na ustaleniu wbrew zaprezentowanym przez uczestnika dowodom, że nakład wnioskodawczyni na majątek wspólny w postaci pracy związanej z wychowywaniem dzieci i prowadzeniem gospodarstwa domowego wynosił 50 % oraz na ustaleniu, że kwatery stała przy ul. (...) we W. została przyznana uczestnikowi w 1989 r.

Po złożeniu apelacji przez Z. S. wnioskodawczyni D. S. zmarła. Na skutek powyższego do udziału w sprawie w miejsce zmarłej wstąpili jej następcy prawni, to jest: córka – K. S. i syn – P. S.. Wnioskodawczyni K. S. w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie od uczestnika postępowania na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy dodatkowo poczynił następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 7 października 2012 r. zmarła Wnioskodawczyni D. S., a jej następcami prawnymi są: K. S. i P. S..

Dowód: skrócony odpis aktu zgonu (k. 335), akt poświadczenia dziedziczenia (k. 336 – 337)

Aktualna wartość rynkowa lokalu mieszkalnego nr (...) we W. położonego przy ul. (...) dla którego prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) wynosi 262 600 zł.

Dowód: aktualizacja opinii o wartości nieruchomości (k. 367 – 370)

Nakłady poczynione przez Uczestnika postępowania, a związane z zachowaniem prawa do lokalu wyniosły w okresie od sierpnia 2012 r. do lipca 2013 r. łącznie kwotę 2943,48 zł.

Dowód: załączniki do pisma uczestnika z dnia 17 lipca 2013 r. - prezentata (k. 386 – 393)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestnika co do zasadniczych zarzutów była nieuzasadniona i tym samym nie zasługiwała na uwzględnienie, natomiast doprowadziła ona do zmiany zaskarżonego postanowienia w części dotyczącej wartości lokalu, na skutek aktualizacji tej wartości w przedstawionej przez biegłego opinii, a w konsekwencji co do zasądzonych spłat.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe z zachowaniem reguł procesowych i dokonał prawidłowej oceny dowodów na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne i przyjmuje je za własne.

Odnosząc się w kolejności do zarzutów postawionych rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego przez uczestnika postępowania stwierdzić należy, że istota spornego w niniejszej sprawie zagadnienia sprowadza się do ustalenia, czy dopuszczalne jest uwzględnienie w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami równowartości bonifikaty, z której małżonkowie skorzystali przy nabyciu lokalu mieszkalnego i uznaniu wartości tej bonifikaty za nakład poczyniony przez jednego z małżonków na majątek wspólny.

Uczestnik postępowania podniósł w złożonej przez siebie apelacji, że prawo do kwatery, analogicznie jak prawo najmu do lokalu komunalnego jest niezbywalnym prawem majątkowym i stanowiło majątek odrębny uczestnika, a wartość tego prawa w 95 % stanowiących wartość bonifikaty za długoletnią służbę wojskową stanowi jego majątek osobisty, który następnie został zaliczony na poczet ceny za przeniesienie przez Agencję Mienia Wojskowego prawa własności lokalu mieszkalnego, stanowiącego do tej daty kwatere wojskową. Udzielona bonifikata nie była odrębnym prawem majątkowym, ale była uprawnieniem ściśle związanym z prawem do kwatery wojskowej, przysługującym wyłącznie uczestnikowi.

Argumenty te nie są jednak zasadne. Prawidłowo rozstrzygnął to zagadnienie Sąd I instancji stwierdzając, że decydujące znaczenie przy ocenie statusu prawa własności lokalu mieszkalnego ma data przekształcenia prawa do kwatery wojskowej w prawo własności i nabycie tego prawa. Skoro zatem do nabycia doszło w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej, to zgodnie z dyspozycją art. 31 § 1 k.r.o. stanowi ono majątek wspólny. Bez znaczenia pozostaje tu fakt, że do nabycia przez małżonków lokalu doszło z zastosowaniem 95 % bonifikaty, bowiem wbrew twierdzeniom uczestnika postępowania, prawo do kwatery wojskowej nie stanowiło składnika jego majątku odrębnego. Prawo do kwatery wojskowej przydzielone zostało w czasie trwania wspólności ustawowej z wnioskodawczynią, a zatem już wówczas weszło ono do ich majątku wspólnego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 kwietnia 2012 r., przydział kwatery stałej jest prawem podmiotowym żołnierza zawodowego, podmiotem tego prawa jest również współmałżonek żołnierza, a w konsekwencji prawo do korzystania z takiej kwatery stanowi składnik majątku wspólnego małżonków (I CSK 8/12, www.sn.pl).

Wnioskodawczyni współuprawniona była zatem nie tylko do korzystania z tego prawa, lecz także do nabycia lokalu przy skorzystaniu z bonifikaty. W skład majątku wspólnego małżonków, po przydzieleniu jednemu z nich w czasie trwania małżeństwa prawa do kwatery stałej, wchodzi zarówno to prawo, jak i ekspektatywa nabycia lokalu na preferencyjnych zasadach. Przed datą zawarcia umowy nabycia lokalu na własność uczestnik postępowania (tak jak i wnioskodawczyni) posiadał zatem jedynie uprawnienie do zamieszkiwania w przyznanym lokalu oraz uprawnienie o charakterze niemajątkowym do jego preferencyjnego wykupienia. Tego rodzaju uprawnienie uzyskuje charakter

majątkowy dopiero w momencie skorzystania z niego, a wykup lokalu uwidacznia jego wartość. Nie można uznać zatem, że stanowiło ono nakład uczestnika postępowania na majątek wspólny w rozumieniu art. 45 § 1 k.r.o., bowiem po pierwsze uprawnienie to przysługiwało obojgu małżonkom, a po wtóre, zaktualizowało się ono i uzyskało wymierną wartość dopiero w momencie wspólnego nabycia lokalu przez małżonków. Fakt powołany w apelacji, iż uczestnik nabył prawo do kwatery wojskowej przed zawarciem małżeństwa w 1970 r., kiedy to otrzymał kwatere w G., nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż przedmiotem podziału majątku stron są prawa nabyte w trakcie trwania małżeństwa. Nie można natomiast uznać, iż nakładem uczestnika na ten majątek jest ogólnie rozumiane prawo do kwatery powstałe w dacie wstąpienia przez niego do służby wojskowej.

Z tych też względów za nie zasługujący na uwzględnienie uznał Sąd Odwoławczy pierwszy z zarzutów postawionych przez uczestnika, a polegający na naruszeniu art. 45 § 1 k.r.o.

Rozważenia wymaga również zarzut naruszenia art. 43 § 2 k.r.o. polegający w ocenie apelującego na przyjęciu, że nie zachodziły przesłanki w artykule tym wymienione, a w konsekwencji prowadzący do błędnego ustalenia równych udziałów małżonków w majątku wspólnym.

Jak wskazał już Sąd Rejonowy w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia przepis art. 43 k.r.o. ustanawia zasadę, że po ustaniu wspólności ustawowej oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku, który był nią objęty. Taka zasada odpowiada normalnemu układowi stosunków w małżeństwie, także w sytuacji, gdy jedno z małżonków czyni starania o powstanie majątku wspólnego poprzez osobistą pracę przy wychowywaniu dzieci i prowadzeniu gospodarstwa domowego. O konieczności należytego uwzględnienia tych wartości przypomina ustawodawca w art. 43 § 3 k.r.o. Przepisy art. 43 § 2 k.r.o. ustanawiają co prawda, po stronie każdego z małżonków, uprawnienie do żądania ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, uzależniają jednak możliwość uwzględnienia takiego żądania przez Sąd od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek, a mianowicie przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego w różnym stopniu oraz istnienie ważnych powodów, które uzasadniają ustalenie nierównych udziałów.

Przesłanka ważnych powodów stanowi pojęcie ugruntowane w doktrynie prawa i zgodnie z wskazaniem Sądu Najwyższego w postanowieniu z dnia 22 września 1997 r. łączyć je należy z zasadami współżycia społecznego, w tym znaczeniu, że otrzymane przez jednego z małżonków korzyści z majątku wspólnego, do którego powstania się w ogóle nie przyczynił pozostawałoby w sprzeczności z tymi zasadami (II CKN 306/97, ww.sn.pl).

W ocenie Sądu Rejonowego, którą w całości podziela Sąd Odwoławczy, w stanie faktycznym niniejszej sprawy tego rodzaju ważne powody nie zachodzą. Co więcej, w ocenie Sądu Odwoławczego skarżący nie tylko nie udowodnił, ale i nie wskazał, jakiego to rodzaju ważne powody uzasadniają w jego ocenie celowość ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym. Zgodnie natomiast z zasadą zawartą w art. 6 k.c. ciężar dowodu wykazania powyższej przesłanki spoczywa na uczestniku postępowania, który zgłosił wniosek o ustalenie nierównych udziałów.

W uzasadnieniu podniesionego zarzutu skarżący prowadzi jedynie polemikę z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd Rejonowy. Argumenty, iż wnioskodawczyni nie pracowała przez większą część okresu trwania małżeństwa nie tylko nie znajdują oparcia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, ale również, gdyby przyjąć je za prawdziwe, w dalszym ciągu nie stanowią podstawy do uwzględnienia żądania uczestnika. Stwierdzić należy bowiem, iż wnioskodawczyni w początkowym okresie trwania małżeństwa zajmowała się opieką nad wspólnymi dziećmi małżonków i prowadzeniem gospodarstwa domowego, co stanowiło jej osobiste starania dot. majątku, a następnie podjęła pracę zarobkową, z której zmuszona była zrezygnować po 17 latach pracy (świadczenie pracy k. 52) z uwagi na zły stan zdrowia, skutkujący przejściem przez wnioskodawczynię na rentę. Jednocześnie w czasie trwania małżeństwa wnioskodawczyni (tak jak i jej mąż) pomagała przy prowadzeniu gospodarstwa rolnego swoich rodziców, a plody uzyskane z pracy w tym gospodarstwie wykorzystywane były w gospodarstwie domowym stron oraz ich dzieci. Za pozbawione podstaw uznać należy zatem twierdzenia skarżącego zmierzające do wykazania, że wnioskodawczyni w sposób rażący lub uporczywy nie przyczyniała się do powstania dorobku stosownie do swoich sił i możliwości.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 k.p.c., Sąd Okręgowy zważył, iż zgodnie z nim sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia

zebranego materiału. Ocena ta musi być zgodna z zasadami logiki, doświadczenia życiowego oraz uwzględniać całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak SN w orzeczeniu z dnia 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98, www.sn.pl). Ocena dowodów przeprowadzona z zachowaniem tych reguł mieści się w granicach wyznaczonych przez zasadę swobodnej oceny dowodów wprowadzoną w art. 233 k.p.c. W tych okolicznościach samo przytoczenie w apelacji własnej, ogólnikowej, odmiennej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może być uznane za wystarczające do podważenia dokonanej przez sąd oceny dowodów i nie wskazuje na przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i naruszenie art. 233 k.p.c.

Apelujący zarzucił, iż Sąd I instancji odnosząc się do żądania uczestnika ustalenia nierównych udziałów w majątku stron nie znalazł pomimo zebranego materiału podstaw faktycznych dla takiego rozstrzygnięcia, przy czym w uzasadnieniu swojego stanowiska oparł się wyłącznie na swoich rozważaniach nie wskazując podstawy tych rozważań i wyciągniętych na ich podstawie wniosków, pomimo że na okoliczność udziału stron w ich przyczynianiu się do powstania majątku wspólnego przesłuchani zostali świadkowie.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż brak jest dostatecznie ważnych powodów usprawiedliwiających różnicowanie wielkości udziałów w majątku wspólnym małżonków. Tego rodzaju powody nie zostały bowiem ani w sposób dostateczny wskazane w toku sprawy przez uczestnika postępowania, ani nie wynikają one, wbrew oczekiwaniom skarżącego z przeprowadzonych przez Sąd dowodów w postaci zeznań świadków. Słusznie zatem Sąd Rejonowy nie wziął pod uwagę zeznań złożonych przez wnioskowanych przez uczestnika świadków, bowiem ich zeznania nie podważyły domniemania równego udziału małżonków w majątku wspólnym.

Sąd Okręgowy uznał zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. zgłoszony przez uczestnika w apelacji za nieuzasadniony, zważywszy, że skarżący jedynie ogólnie przedstawił własną, odmienną ocenę zebranego materiału dowodowego, która stanowi li tylko polemikę z rozważaniami Sądu Rejonowego, a nie dowodzi sprzeczności ustaleń Sądu Rejonowego z zebrany materiałem dowodowym i błędnej oceny zebranych dowodów.

Na skutek wniosku złożonego przez pełnomocnika uczestnika na rozprawie apelacyjnej w dniu 9 maja 2013 r. Sąd postanowił zlecić biegłemu sądowemu aktualizację opinii z dnia 10 stycznia 2011 r., zgodnie z wymogami art. 156 ust.4 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Na skutek przeprowadzenia uzupełniającej opinii dot. wartości rynkowej odrębnego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ulicy (...) we W. Sąd ustalił aktualną wartość lokalu na kwotę 262.600 zł. Ponadto Sąd częściowo uwzględnił wniosek uczestnika o rozliczenie w orzeczeniu niezbędnych nakładów poczynionych przez niego do lipca 2013 r., a zmierzających do zachowania prawa do lokalu mieszkalnego. Sąd miał przy tym na uwadze, iż co do zasady, zgodnie z dyspozycją art. 383 k.p.c., niedopuszczalne jest w postępowaniu odwoławczym rozszerzenie żądania pozwu, jednak stwierdzić należy, iż przepis ten ma na celu zachowanie przedmiotu sprawy przed sądem odwoławczym w tej samej postaci, w której znajdował się on podczas rozpoznawania przez sąd I instancji. Wystąpienie o rozliczenie nakładów poniesionych przez uczestnika na wspólny majątek w okresie od daty wydania orzeczenia przez Sąd I instancji nie powoduje natomiast tego rodzaju zmiany i jest naturalną kontynuacją roszczeń zgłoszonych do rozliczenia już w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Sąd uwzględnił jednak wniosek uczestnika częściowo, a to z pominięciem nakładów wykazanych dowodami wpłat za styczeń, kwiecień, maj, czerwiec 2012 r. z uwagi na fakt, iż nakłady za ten okres zostały zgłoszone już przed Sądem Rejonowym (k.251, 266, 267 i 268 akt) i przez ten Sąd zostały rozliczone w postanowieniu z dnia 2 lipca 2012 r. W pozostałym zakresie wniosków uczestnika uwzględniono, wyliczając wartość poniesionych opłat eksploatacyjnych za lokal oraz podatek od nieruchomości na łączną kwotę 2943,48 zł. Wyliczenia te uwzględniały jedynie udowodnione poleceniami przelewu wpłaty uczestnika na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej. Od spłaty należnej od uczestnika spadkobiercom wnioskodawczyni w kwocie 131.300 zł jako połowy wartości lokalu odjęto zatem kwotę połowy jego nakładów wyliczonych przez Sąd Rejonowy w wysokości 6579 zł oraz kwotę 1471,74 zł połowy nakładów poniesionych

na lokal przez uczestnika do daty orzekania przez Sąd Okręgowy. Po odliczeniach pozostała do spłaty kwota 123.249,26 zł, którą jako świadczenie podzielne zasądzone po połowie tj. po 61.624,63 zł na rzecz każdego z wnioskodawców.

Z wskazanych wyżej względów konieczna była zmiana zaskarżonego postanowienia i orzeczenie jak wyżej co do spłat. Wymogi postępowania nieprocesowego w sprawie o podział majątku wspólnego nakazujące Sądowi z urzędu ustalać skład i wartość majątku stron spowodowały konieczność zmiany punktu II zaskarżonego postanowienia w zakresie ustalenia wartości lokalu stanowiącego majątek wspólny małżonków pomimo nie zaskarżenia tego punktu apelacją. Zmiana ta wynikała z obligatoryjnej aktualizacji opinii biegłego po upływie roku od jej sporządzenia.

W pozostałym zakresie apelacja jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu, co znalazło swój wyraz w pkt II orzeczenia Sądu Okręgowego.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. Interesy wnioskodawców oraz uczestnika postępowania były w postępowaniu apelacyjnym sprzeczne, dlatego też uczestnik, który wygrał apelację w minimalnym zakresie, zobowiązany jest do zwrotu na rzecz K. S., która wstąpiła do sprawy w miejsce zmarłej wnioskodawczynie, poniesionych przez nią kosztów wynagrodzenia pełnomocnika reprezentującego ją przed Sądem II instancji w kwocie 1800 złotych w myśl § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 2 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348). Przy czym za podstawę zasądzonej stawki minimalnej przyjęto wartość przedmiotu zaskarżenia podaną w apelacji przez uczestnika.